

KVINDEN og SAMFUNDET

UDG. AF DANSK-KVINDE-SAMFUND

Nr. 7.

15. April 1907.

23. Aarg.

De kommunale Hjælpekasser og Kvindernes Valgret.

Af P. Chr. Kæmpegaard*).

Loven om de kommunale Hjælpekasser — den Institution, der skal afløse de fri Fattiggasser — er nu færdig fra Rigsdagen, og med den træder Kvinderne herhjemme som valgbare og valgberettigede til Bestyrelsen ind som direkte medbestemmende i et kommunalt Forhold.

At det netop bliver denne Institution, der kommer til at introducere Kvinderne i det offentlige Liv, er meget naturligt, det er — kan jeg tilføje — egentlig kun en Retfærdighedshandling mod Institutionen. Der har nemlig hele Tiden eksisteret et særligt Forhold mellem de fri Fattiggasser og Spørgsmaalet om Kvindernes Valgret og Valgbarhed, et Forhold, der strækker sig tilbage lige til 1856, da man i Landstinget behandlede det Forslag, der blev til Loven om de fattiges Kasser af 8. Marts 1856. Og senere har der flere Gange været Forslag fremme i denne Retning.

Det var den 7. Januar 1856 under Forslagets 2. Behandling i Landstinget, Tanken om her at give Kvinderne Adgang til baade Valg og Bestyrelsen blev fremsat. De fattiges Kasse skulde efter det foreliggende Forslag være et blot og bart Menighedsanliggende, og det var paa Grundlag heraf, at et Medlem — Beutner — anbefalede at tage Kvinderne med i Bestemmelserne angaaende Valget, da de maatte anses for fortrinsvis skikkede til Udøvelsen af Bestyrelsens Gerning.

At en Tanke som denne den Gang kunde af-

stedkomme adskillig Forskrækkelse, kan retfærdigvis ikke forbavse os nu. Og Forskrækkelsen var der. Forslagsstilleren, Provst Bloch, der var Ordfører for det nedsatte Udvalg, svarede Beutner: „— Naar den ærede Taler ytrede, at Kvinderne ikke maatte udelukkes fra Deltagelse i denne Fattigforsørgelse, *saa ser jeg dog ikke, hvorledes det skulde være muligt at nævne Kvinderne i et saadant Lovforslag. Jeg ser ikke, hvorledes det skulde være rigtigt enten fra et borgerligt eller kirkeligt Standpunkt at tilstaa Kvinderne enten Valgret eller Valgbarhed.* At Kvinderne har Hjerte for de fattiges Nød saa godt som Mændene, og at de vil være i Stand til at afhjælpe megen Nød ved Godgørenhed i det stille, erkender jeg fuldt vel; *men det vil dog næppe findes rigtigt, at Kvinderne paa den Maade skal deltage i en saaledes ordnet Fattigforsørgelse, der skulde være ikke et privat, men et Menigheds-Anliggende.*“

Uden Hensyn til den Modtagelse, Tanken saaledes fik, stillede Beutner, Bjerring, Krabbe, Lützhöft og Thalbitzer et Ændringsforslag til 3. Behandling, hvorefter Kvinderne skulde være ligestillede med Mændene m. H. t. Valget til Bestyrelsen. Hensigten med Forslaget var — sagde Beutner — den, „at forebygge, at Kvinden udelukkes fra Deltagelse i det Menigheds-Anliggende, som er tilsigtet ved Udkastet“. — „Det er“, tilføjede han senere, „et Retfærdighedskrav, som jeg tror, Kvinden har, og som det højtærede Ting vistnok ikke vil modsætte sig.“

Efter hvad der er sket senere, er der — som nævnt — ingen Anledning til for os at forbavses over, at Tanken ved sin Fremkomst mødte en ren principiel Modstand. Mere forbavsende forekommer det, at Landstinget med 29 Stemmer mod 2 vedtog Beutners Ændringsforslag, saa efter

*) Udgiver og Redaktør af „Tidsskrift for Forsørgelsesvæsen og Filantropi“. Red.